

Til lovforslag nr. L 156. Betænkning afgivet af Det Politisk-Økonomiske Udvalg den 3. maj 1990

Betænkning

over

Forslag til lov om ligestilling mellem mænd og kvinder ved besættelse af visse bestyrelsesposter i den statslige forvaltning

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og her herunder stillet spørgsmål til statsministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Nogle af udvalgets spørgsmål til statsministeren og dennes svar herpå er optrykt som bilag til betænkningen.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige henvendelser fra:

Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Kvindesamfund,
Danske Kvinders Nationalråd og
6 ikkeministerielle repræsentanter i det i
1987 nedsatte udvalg om ligestilling.

Herefter indstiller et *mindretal* (Det Konservative Folkepartis, Venstres, Det Radikale Venstres, Centrum-Demokraternes og Kristeligt Folkepartis medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Mindretallet noterer sig med tilfredshed, at der under udvalgsarbejdet er blevet skaffet en betydelig klarhed over lovens anvendelsesområde. Der henvises til de optrykte besvarelser på udvalgets spørgsmål 1, 4 og 11.

Mindretallet mener, at der med disse besvarelser er tilvejebragt retningslinier, som de enkelte ministerier opfordres til at bruge ved lovens udmøntning.

Mindretallet anbefaler, at lovens virkninger følges nøje, således at de indhøstede erfaringer kan indgå i overvejelserne ved en senere vide-

reførelse af loven. Der henvises i denne forbindelse til statsministerens svar på udvalgets spørgsmål 13, der ligeledes er optrykt som bilag til betænkningen.

Mindretallet kan ikke støtte de af Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti stillede ændringsforslag, uanset at der er enighed om den endelige målsætning. Det bør tilstræbes, at lovforslagets tekst ligger tæt op ad den tidligere lov om ligestilling ved råd, nævn og kommissioner. Denne lov har vist sig virkningsfuld og har på afgørende vis fremmet ligestillingen i det offentlige liv.

Et *andet mindretal* (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af Socialdemokratiet og af Socialistisk Folkeparti stillede ændringsforslag, men mindretallet er betænkelig ved den betydelige fortolkningsmulighed, lovforslaget efterlader.

Mindretallet opfordrer samtlige ministerier til at fortolke lovens omfang så bredt som muligt og dermed indhøste erfaringer, som kan bidrage til lovens senere revision.

Mindretallet ønsker tillige at sikre sig, at nedennævnte institutioner er omfattet af loven: Arbejdsmarkedets Tillægspension, Lønmodtagernes Dyrftidsfond, Lønmodtagernes Garantifond, Arbejdsmarkedets Feriefond, Den Sociale Pensionsfond, Danmarks Nationalbank, Kongeriget Danmarks Hypotekfond, Finans-

forvaltningen, Kommunekemi, DONG, NESA og Elkraft.

Mindretallet ønsker endelig at understrege vigtigheden af, at loven tages op til revision i folketingsåret 1995-96.

Et *tredje mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af Socialistisk Folkeparti og af Socialdemokratiet stillede ændringsforslag.

Mindretallet ønsker i den forbindelse at udtale følgende:

Mindretallet ønsker loven strammet op. Alle beregninger viser, at der vil gå mange år, før en reel ligestilling med hensyn til lige antal kvinder og mænd i alle forsamlinger, bestyrelser m.m. bliver en realitet.

Derfor har Socialistisk Folkeparti sammen med Socialdemokratiet stillet 2 ændringsforslag, der faktisk strammer loven op. Det indebærer, at såfremt myndigheden/organisationen ikke vil indstille en kvinde, så fratages de retten, hvorefter ministeren indstiller en kvinde.

Mindretallet ønsker, at man hurtigst muligt skal komme længst muligt med hensyn til ligestilling, og mindretallet skal ikke undlade at gøre opmærksom på, at allerede for 10 år siden fremsatte Socialistisk Folkeparti første gang forslag herom.

Tiden har heldigvis ændret sig, så der i dag er flertal for tiltag, som lovforslaget er udtryk for. Det er godt, men tålmodigheden med uligestillingen har faktisk varet for længe. Mindretallet kan i øvrigt tilslutte sig de bemærkninger, som Socialdemokratiets medlemmer af udvalget har anført.

Et *fjerde mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Ændringsforslag

Af et *mindretal* (S og SF):

Til § 1

1) I *stk. 1* erstattes ordene »bør så vidt muligt« af: »skal«.

Til § 3

2) Paragraffen affattes således:

»§ 3. Såfremt en myndighed eller en organisation ikke kan/vil indstille både en kvinde og en mand, fratages den pågældende indstillingsretten, hvorefter vedkommende minister udøver indstillingsretten.«

Til § 5

3) Efter *stk. 2* indsættes som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Loven tages op til revision i folketingsåret 1995-96.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved den foreslåede ændring strammes loven op, således at der ikke bliver nogen valgmulighed.

Til nr. 2

Ved den foreslåede ændring sikres det, at der i hvert enkelt tilfælde indstilles både en kvinde og en mand.

Til nr. 3

Forslagsstillerne finder det ønskeligt, at der inden for en rimelig tid foretages en vurdering af lovens virkning.

Grethe Fenger Møller (KF) nfm. Connie Hedegaard (KF) Gammelgaard (KF)

Bjørn Elmqvist (V) Ivar Hansen (V) Glistrup (FP) Jørgen Estrup (RV)

Mimi Jakobsen (CD) Kofod-Svendsen (KRF) Helle Degn (S) Lykketoft (S) fmd.

Poul Nielson (S) Kaj Poulsen (S) Henning Rasmussen (S) Nyrup Rasmussen (S)

Lilli Gyldenkilde (SF) Jes Lunde (SF)

Nogle af udvalgets spørgsmål og ministerens besvarelse heraf

Spørgsmål 1:

Udvalget udbeder sig en så vidt muligt udtømmende fortegnelse over de i § 1, stk. 1, omhandlede, nu eksisterende forvaltningsmyndigheder, idet det for hver enkelt bedes opgivet, hvilke(n) lov(e) der omhandler den pågældende forvaltningsmyndighed.

Svar:

Statsministeriet har anmodet samtlige ministerier om oplysninger om bestyrelser, repræsentantskaber m.v. for statslige myndigheder inden for forretningsområdet, dvs. myndigheder, der er omfattet af Forvaltningsloven, men som ikke er kommunale eller amtskommunale.

Ministerierne har fremsendt nedennævnte oplysninger. Det bemærkes, at det af tidsmæssige grunde ikke har været muligt at foretage en egentlig gennemgang af de indsendte oplysninger.

Af disse fremgår det, at der i et vist omfang er medtaget nævn, råd og lignende, der alene har til opgave at træffe afgørelser m.v. i konkrete sager. Det er Statsministeriets opfattelse, at lovforslaget alene omfatter statslige forvaltningsmyndigheder i det omfang, ledelsesbeføjelserne i de pågældende myndigheder er henlagt til en bestyrelse eller en tilsvarende kollektiv ledelse. Statslige forvaltningsmyndigheder, der som f.eks. et ankenævn består af en flerhed af personer, som alene har til opgave at træffe afgørelser eller yde rådgivning i konkrete sager, og som således ikke har egentlige ledelsesbeføjelser, er derfor ikke anset for omfattet af forslaget.

Arbejdsministeriet:

ATP-fonden. (Lov om arbejdsmarkedets tilægspension, § 21).

Lønmodtagernes Dyrtdsfond. (Lov om Lønmodtagernes Dyrtdsfond).

Arbejdsmarkedets Feriefond. (Ferieloven).

Lønmodtagernes Garantifond. (Lov om Lønmodtagernes Garantifond).

Arbejdsmiljøfonden. (Lov om arbejdsmiljø).

Boligministeriet:

Elektricitetsrådet. (Lovbekendtgørelse nr. 669 af 28. december 1977 af lov om elektriske stærkstrømsanlæg).

Bestyrelsen for Danmarks Elektriske Materielkontrol (DEMKO). (Lov om elektriske stærkstrømsanlæg).

Bestyrelsen for Statens Byggeforskningsinstitut (SBI). (Lov nr. 229 af 19. maj 1971 om fremme af byggeriets udvikling, som ændret ved lov nr. 82 af 17. februar 1988).

Bestyrelsen for Ungdomsboligfonden. (Boligministeriets bekendtgørelse nr. 501 af 21. juli 1987 af lov om byfornyelse og boligforbedring).

Ungdomsboligfonden må efter Boligministeriets opfattelse betragtes som et organ, hvis forhold svarer til det nedenfor nævnte om Grundejernes Investeringsfond, og derfor ligge på grænsen mellem privat organisation og en statslig forvaltningsmyndighed.

Bestyrelsen for Grundejernes Investeringsfond. (Boligministeriets lovbekendtgørelse nr. 525 af 11. august 1986 af lov om midlertidig regulering af boligforholdene og i lovbekendtgørelse nr. 524 af 11. august 1986 af lov om leje). Justitsministeriet har udtalt som sin opfattelse, at fonden er omfattet af Forvaltningsloven, selv om den er organiseret på privatretligt grundlag.

Bestyrelsen for Landsbyggefonden. (Lovbekendtgørelse nr. 82 af 2. februar 1989 af lov om boligbyggeri).

Landsbyggefondens forhold svarer til de ovenfor nævnte om Grundejernes Investeringsfond.

Bestyrelsen for Byggeskadefonden. (Lov om boligbyggeri).

Byggeskadefondens forhold svarer som Landsbyggefondens nøje til de om Grundejernes Investeringsfond nævnte.

Arkitektnævnet. (Lov nr. 202 af 28. maj 1975 om registrerede arkitekter, som ændret ved lov nr. 932 af 19. december 1986).

Nævnet vedrørende autoriserede gas-, vand- og sanitetsmestre og kloakmestre. (Lov nr. 250 af 8. juni 1978 om gasinstallationer og installa-

tioner i forbindelse med vand- og afløbsledninger).

Landinspektørnævnet. (Lovbekendtgørelse nr. 390 af 12. juli 1977 af lov om landinspektørvirksomhed).

Energiministeriet:

Forskningscenter Risø. (Lov om energipolitiske foranstaltninger, nr. 194/76, som ændret ved nr. 304/86).

Finansministeriet:

Budgetdepartementet:

Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning. (Lovbekendtgørelse nr. 196 af 2. april 1973).

Statsanstalten for Livsforsikring. (Lov nr. 622 af 21. december 1983).

Administrations- og Personaledepartementet:

Ingen forvaltningsmyndigheder.

Fiskeriministeriet:

Kongeriget Danmarks Fiskeribank. (Lov nr. 78 af 23. marts 1932, jf. lovbekendtgørelse nr. 210 af 15. april 1986).

Forsvarsministeriet:

Folk og Værn Udvalget.

Bestemmelserne om udvalgets virke og sammensætning er fastsat ved cirkulære af 1. juli 1989 om Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

Indenrigsministeriet:

Ingen forvaltningsmyndigheder.

Industriministeriet:

Ingen forvaltningsmyndigheder.

Justitsministeriet:

Rådet for Trafiksikkerhedsforskning. (Akt 378 af 13. juni 1967).

Kirkeministeriet:

Bestyrelsen for Præstehøjskolen. (Lov nr. 257 af 26. maj 1976 om Præstehøjskolen).

Direktionen for Pastorseminariet. (Anordning nr. 414 af 24. august 1975 om Pastorseminariet).

Bestyrelsen for Pensionskassen af 1950 for forskellige private kirkelige institutioner. Undtages i medfør af § 2, stk. 2.

Kulturministeriet:

Repræsentantskabet for Statens Filmcentral. (Lov nr. 218 af 5. april 1989 om film).

Bestyrelsen for Statens Filmcentral. (Lov nr. 218 af 5. april 1989 om film).

Repræsentantskabet for Det danske Filminstitut. (Lov nr. 218 af 5. april 1989 om film).

Bestyrelsen for Det danske Filminstitut. (Lov nr. 218 af 5. april 1989 om film).

Uddannelsesrådet på Danmarks Biblioteksskole. (Lov nr. 207 af 22. maj 1985 om Danmarks biblioteksskoler).

Statens Værksteder for Kunst og Håndværks Værkstedsråd. (Vedtægter for Statens Værksteder for Kunst og Håndværk af 10. april 1989).

Statens Kunstfonds repræsentantskab. (Lov nr. 163 af 12. april 1978 om Statens Kunstfond).

Kulturfonden. (Vedtægter for Kulturfonden af 12. januar 1990).

Statens Musikråd. (Bekendtgørelse nr. 505 af 22. juli 1987 af lov om musik).

Teaterrådet. (Bekendtgørelse nr. 900 af lov om teatervirksomhed af 15. december 1986).

Bestyrelsen for Erhvervsarkivet. (Lov nr. 217 af 16. juni 1962 om statens overtagelse af den selvejende institution Erhvervsarkivet).

Bestyrelsen for Den Hirschsprungsske Samling. (Lov nr. 101 af 19. april 1907 om tilskud til opførelse af bygning og samlingens overgang til statsejendom).

Bestyrelsen for Dansk Landbrugsmuseum. (Lovbekendtgørelse nr. 584 af 31. august 1989 om museer).

Bestyrelsen for Jagt- og Skovbrugsmuseet. (Lovbekendtgørelse nr. 584 af 31. august 1989 om museer).

Dansk Sprognævn. (Bekendtgørelse om Dansk Sprognævn af 26. november 1989).

Det Danske Kulturinstitut. (Vedtægter af 26. april 1989).

Den selvejende institution Det Danske Institut i Rom.

Under ministerområdet er der desuden følgende myndigheder, der i medfør af § 2, stk. 2, er undtaget:

Statens Museumsnævn. (Lovbekendtgørelse nr. 584 af 31. august 1989 om museer).

Kulturministeriets Udstillingssted Overgaden. (Vedtægter for Udstillingssted Overgaden af 6. juli 1989).

Udstillingsbygningen ved Charlottenborg. (Bekendtgørelse om administration af Udstillingsbygning ved Charlottenborg nr. 168 af 27. august 1987).

Skolerådet for Statens Teaterskole. (Bekendtgørelse nr. 658 af 18. december 1984 om Statens Teaterskole).

Biblioteksskolerådet på Danmarks Biblioteksskole. (Lov nr. 207 af 22. maj 1985 om Danmarks Biblioteksskole).

Skolerådet på Biblioteksskolen i København. (Bekendtgørelse nr. 496 af 11. oktober 1985 om Danmarks Biblioteksskoles virksomhed og styrelse).

Afdelingsrådet på afdelingen i Aalborg. (Bekendtgørelse nr. 496 af 11. oktober 1985 om Danmarks Biblioteksskoles virksomhed og styrelse).

Kunstakademiets Arkitektskoles fagråd. (Anordning nr. 65 af 4. februar 1974 for Det Kongelige Danske Kunstakademis Arkitektskole).

Kunstakademiets Billedkunstskolers fagråd. (Anordning nr. 64 af 4. februar 1974 for Det Kongelige Danske Kunstakademis Billedkunstskoler).

Kunstakademiets Konservatorskoles fagråd. (Anordning nr. 17 af 14. januar 1977 for Det Kongelige Danske Kunstakademis Konservatorskole).

Arkitektskolen i Aarhus' Skoleråd. (Anordning nr. 346 af 4. juli 1978 for Arkitektskolen i Aarhus).

Det Kongelige Danske Musikkonservatoriums Konservatorieråd + Fagråd. (Bekendtgørelse nr. 584 af 30. november 1989 om Det Kongelige Danske Musikkonservatorium).

Det Jydske Musikkonservatoriums Konservatorieråd + Fagråd. (Anordning nr. 588 af 4. december 1989 om Det Jydske Musikkonservatorium).

Det Fynske Musikkonservatoriums Konservatorieråd + Fagråd. (Bekendtgørelse nr. 585 af 30. november 1984).

Nordjysk Musikkonservatoriums Konservatorieråd + Fagråd. (Bekendtgørelse nr. 586 af 30. november 1984).

Det Rytmske Musikkonservatorium. (Regler endnu ikke udfærdiget).

Komiteen for Internationale Kunstudstillinger. (Vedtægter af 3. april 1973).

Landbrugsministeriet:

Skovskolen. (Lov nr. 44 af 16. februar 1966 om uddannelse af skovteknikere).

Landbrugsministeriets forskningsinstitutioner:

Statens planteavl's forsøg.

Statens husdyrbrugsforsøg.

Statens jordbrugstekniske forsøg.

Statens forstlige forsøgsvæsen.

Statens skadedyrlaboratorium.

Statens jordbrugsøkonomiske Institut.

Landbrugsministeriets forskningsinstitutioner er ikke omfattet af specielle love, men alene omfattet af de årlige bevillingslove.

Plantenyhedsnævnet. (Beskyttelse af forædlerrettigheder for planter, jf. lovbekendtgørelse nr. 172).

Miljøministeriet:

Danmarks Miljøundersøgelser. (Lov nr. 269 af 3. maj 1989).

Danmarks Geologiske Undersøgelser. (Lov nr. 864 af 23. december 1987).

Kampagnesekretariatet for Vor fælles Fremtid.

Bygningsfredningsfonden.

Skatteministeriet:

Ingen forvaltningsmyndigheder.

Socialministeriet:

Socialforskningsinstituttet. (Lov nr. 184 af 9. maj 1984).

Besættelsestidens ofre. (Lov nr. 475 af 1. oktober 1945).

Den sociale Pensionsfond. (Lov nr. 521 af 28. oktober 1981).

Kofoeds Skole og Møltrup Optagelseshjem, begge hjemlet i bistandsloven.

De fem statslige konsulentordninger. (Lov om socialbistand). Ordninger for blinde, døve, tunghøre, vanføre, psykisk udviklingshæmmede.

Teknisk Audiologisk Laboratorium i Odense. Hjælpemiddelcentralen for Blinde og Svagsynde. (Bistandsloven).

Døvefilm/video. (Lov nr. 257 af 1978).

Statsministeriet:

Ingen forvaltningsmyndigheder.

Sundhedsministeriet:

Danmarks Sygeplejehøjskole.

Styringsgruppe ved forskningscenter for medicinsk bioteknologi. (Undtages i medfør af § 2, stk. 2).

Trafikministeriet:

Københavns Frihavn og Stevedoreselskab A/S. (Bekendtgørelse nr. 144 af 31. marts 1980 af koncession for Københavns Frihavn og Stevedoreselskab A/S til i Københavns Frihavn at udøve frihavsvirksomhed).

Bestyrelsen for Storebæltsforbindelsen A/S. (Lov nr. 380 af 10. juni 1987 om anlæg af fast forbindelse over Storebælt).

Havnerådene for de statslige trafikhavne. (Lov nr. 239 af 12. maj 1976 om trafikhavne § 2, stk. 2).

Styrelsen for Bornholmstrafikken. (Lov nr. 272 af 23. maj 1973 om Bornholmstrafikken).

Udenrigsministeriet:

Dansk Udenrigspolitisk Institut.

Industrialiseringsfonden for Østlandene.

Industrialiseringsfonden for Udviklingslandene.

Landsindsamlingens Fond for Udviklingslandene.

Ludvig Pretzmann-Aggerholm og Hustrus Stiftelse.

Fondet for dansk-islandsk samarbejde. (Lov nr. 180 af 5. juni 1959).

Fondet for dansk-norsk samarbejde. (Kgl. resolution af 31. december 1968).

Fondet for dansk-svensk samarbejde. (Lov nr. 180 af 5. juni 1959).

Kulturforfonden for Danmark og Finland. (Lov nr. 180 af 5. juni 1959).

Undervisningsministeriet:

Bestyrelsen for Arbejdsgivernes Elevrefusion. (Lov om Arbejdsgivernes Elevrefusion, lovbekendtgørelse nr. 401 af 7. juli 1988).

Den påtænkte bestyrelse for Sorø Akademis skole. (Lovforslag nr. 75 om gymnasiet m.v.).

Danmarks Pædagogiske Institut. (Lov om oprettelse af et pædagogisk institut, lovbekendtgørelse nr. 423 af 16. juni 1987).

Danmarks Edb-Center for Forskning og Uddannelse. (Aktstykke).

Danmarks Jordemoderskole, Ergo- og fysioterapeutskolerne.

Teknika, jf. lov om teknika. (Lovbekendtgørelse nr. 61 af 5. februar 1987).

Handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger. (Lov om handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger, lovbekendtgørelse nr. 78 af 15. februar 1988).

Repræsentantskaber ved specialkursus i husholdning ved Århus Universitet, Den Socialpædagogiske højskole og Danmarks Ingeniørakademi.

Uddannelsesråd og optagelsesnævn ved Danmarks Journalisthøjskole. (Lov om Danmarks Journalisthøjskole, jf. lovbekendtgørelse nr. 20 af 10. januar 1987).

Styringsgruppen for Euronet-Diane Centeret. (Aktstykke nr. 167 af 14. januar 1981).

Styringsgruppen for Forskerakademiet. (Aktstykke nr. 290 af 13. august 1986).

Bestyrelsen for Dansk Rumforskningsinstitut. (Aktstykke nr. 176 af 12. marts 1986).

Bestyrelsen for Det Danske Center for Menneskerettigheder. (Aktstykke nr. 287 af 23. juni 1987).

Bestyrelsen for Forskningscentret ved Hørsholm. (Lov nr. 84 af 8. marts 1978 om oprettelse af et forskningscenter ved Hørsholm).

Bestyrelsen for Center for Freds- og Konfliktforskning. (Aktstykke nr. 345 af 22. maj 1984).

Handelsskolerne og de tekniske skoler. (Både gældende lov og lov nr. 210 af 5. april 1989 om erhvervsskoler, der træder i kraft den 1. januar 1991).

Handelsskolerne og de tekniske skoler henregnes ikke i øjeblikket til den offentlige forvaltning, men der forventes i løbet af 1990 fastsat regler, hvorefter erhvervsskolerne bliver omfattet af forvaltningsloven m.v.

Økonomiministeriet:

Danmarks Statistik. (Lov nr. 196 af 8. juni 1966).

Danmarks Nationalbank. (Lov nr. 116 af 7. april 1936, reglement af 20. marts 1942 og kgl. resolution af 31. marts 1960). Undtages i medfør af § 2, stk. 2.

Spørgsmål 4:

Ministeren bedes tilstille udvalget en liste over, hvilke institutioner lovforslagets § 1, stk. 2, omfatter.

Svar:

Det bemærkes, at svarene indhentet fra ministerierne omhandler institutioner, der eventuelt efter forhandling vil kunne inddrages under lovens bestemmelser.

Arbejdsministeriet:

Specialarbejderskolerne, der både har en skolebestyrelse og et repræsentantskab, som vil kunne blive omfattet af lovforslagets § 1, stk. 2, jf. lov nr. 237 af 6. juni 1985 om arbejdsmarkedsuddannelser.

Boligministeriet:

Boligtrivsel i Centrum.

Energiministeriet:

Dansk Olie og Naturgas A/S,
Dansk Naturgas A/S,
Dansk Olie- og Gasproduktion A/S,
Dansk Olierør A/S,
Dansk Olieforsyning A/S,
Repræsentantskabet for Dansk Olie og Naturgas, Vindmølle Garanti A/S og
Nordvestjysk Folkecenter for Vedvarende Energi.

Finansministeriet:**Budgetdepartementet:**

I/S Datacentralen af 1959,
Sønderjyllands Investeringsfond og
Sønderjyllands Lånkasse.

Administrations- og Personaledepartementet:

Ingen institutioner.

Fiskeriministeriet:

Ingen institutioner.

Forsvarsministeriet:

Ingen institutioner.

Indenrigsministeriet:

Civilforsvarsforbundet.

Industriministeriet:

8 maskinmesterskoler.
Kogtved Søfartsskole.
Skoleskibet Georg Stage.
Rønne Skipperskole.
Skagen Skipperskole.
Danmarks Turistråd.
Svendborg Søfartsskole undtages fra loven i medfør af § 2, stk. 2.

Justitsministeriet:

91 retshjælpsinstitutioner af i alt 96 i 1989 fik den overvejende del af deres virksomhed dækket af statslige midler, og retshjælpsinstitutionerne må på den baggrund antages at ville blive omfattet af § 1, stk. 2, forudsat der ikke er sket væsentlige ændringer i tilskudsandelen for de enkelte institutioner.

Justitsministeriet har desuden oplyst, at Lovforslagets § 1, stk. 1, inden for Justitsministeriets område omfatter tillige Det Kriminalpræventive Råd, det vil sige en tilføjelse til besvarelsen af 2. marts.

Kirkeministeriet:

Ingen institutioner.

Kommunikationsministeriet:

De koncessionerede telefonselskaber (KTAS, Jydsk Telefon, Fyns Telefon og Tele Sønderjylland A/S).

Kulturministeriet:

Kulturfonden,
Landsarkivet for Dansk Amatørmusik,
Dansk Musik Informations Center,
Dansk Institut for Elektroakustisk Musik,
Kunstindustrimuseet,
Selskabet til udgivelse af Dansk Musik på
Fonogram og Videogram, Gl. Estrup,
Dansk Landbrugsmuseum,
Handels- og Søfartsmuseet,
Musikhistorisk Museum & Carl Claudius' Samling,
Naturhistorisk Museum,
Teaterhistorisk Museum,
Orlogsmuseet,
Museumshøjskolen,
Folkebibliotekernes Depotbibliotek,
Folkebibliotekernes Indvandrerbibliotek,
Kvinfo,

Alle folkehøjskoler,
Landbrugsskoler,
Husholdningsskoler,
Efterskoler,
Udviklingscenter for Folkeoplysning og
Voksenoplysning.

Man skal henlede opmærksomheden på, at de på listen opførte institutioner i henhold til lovforslagets andre bestemmelser kan falde uden for lovens område, bl.a. folkehøjskolerne, landbrugsskolerne, husholdningsskolerne og efterskolerne, der falder udenfor p.g.a. § 2.

Landbrugsministeriet:

Ingen institutioner.

Miljøministeriet:

Ingen institutioner.

Skatteministeriet:

Dansk Tipstjeneste A/S.

Socialministeriet:

Ingen institutioner.

Statsministeriet:

Ingen institutioner.

Sundhedsministeriet:

Ingen institutioner.

Trafikministeriet:

Har oplyst følgende: »Dampskibsselskabet Øresund A/S og Skandinavisches Reisebüro GmbH. I begge selskaber besidder DSB 100 pct. aktieposter.

Sidstnævnte selskab besidder i nedennævnte selskaber aktieposter som anført:

- Danmarksbyrån AB 100 pct.
- DSB Voyages SARL 100 pct.
- Reisebüro Norden 50 pct.
- Koncessionerede privatbaneselskaber:

	Statsandel af aktie- kapital	Offentligt tilskud i pct. af budgettere- de udgifter 1990
Lollandsbanen	50,0	45,1

Helsingør-Hornbæk- Gilleleje jernbane	54,0	73,1
Gribskovbanen	60,9	57,1
Hillerød-Frederiksværk- Hundreded jernbane	57,4	41,0
Lyngby-Nærum jernbane	34,5	56,4
Østsjællandske jernbane	44,9	59,5
Odsherreds jernbane . . .	50,0	54,4
Høng-Tølløse jernbane .	50,0	55,5
Skagensbanen	67,7	34,4
Hjørring Privatbaner . . .	57,3	18,7
Hads-Ning Herreders jernbane	0,0	31,8
Vestbanen	53,0	38,8
Vemb-Lemvig-Thyborøn jernbane	70,4	46,9

Det bemærkes, at statens andel af aktiekapital kun for tre baners vedkommende overstiger 60 pct. For så vidt angår offentligt tilskud er det kun i ét tilfælde på over 60 pct. af de samlede udgifter i 1990. Det skyldes primært, at den pågældende bane modtager et ekstraordinært anlægstilskud i indeværende år.

- Det danske Luftfartselskab A/S (DDL). Selskabet udfører luftfartsvirksomhed i henhold til koncession udstedt af trafikministeren. Staten ejer 50 pct. af aktierne. Selskabet ledes af en bestyrelse og et repræsentantskab, hvoraf halvdelen af medlemmerne udpeges af Trafikministeriet, den anden halvdel vælges ved direkte valg på selskabets generalforsamling.

- Endelig skal opmærksomheden henledes på det af trafikministeren den 7. marts 1990 fremsatte lovforslag om Københavns Lufthavne A/S, idet det i lovforslagets § 1 anførte aktieselskab formentlig vil blive omfattet af statsministerens lovforslag.«

Udenrigsministeriet:

Har afgivet følgende udtalelse, der i et vist omfang ændrer tidligere oplysninger på svar af 2. marts 1990 på spørgsmål 1:

»Udenrigsministeriet er herefter af den opfattelse, at ledelsen af følgende institutioner er omfattet af lovforslagets § 1, stk. 1 (statslige forvaltningsorganer i forvaltningslovens forstand):

- Industrialiseringsfonden for Udviklingslande

– Center for Udviklingsforskning
Ledelsen af følgende institutioner findes at være omfattet af lovforslagets § 1, stk. 2:

- Dansk Udenrigspolitisk Institut
- Den Danske Europabevægelse
- Investeringsfonden for Østlandene

For så vidt angår Europabevægelsen bemærkes, at Udenrigsministeriet ingen indflydelse har på sammensætningen af dens hovedbestyrelse eller forretningsudvalg. Disse sammensættes i henhold til vedtægterne, hvorfor forpligtelsen i lovforslagets § 2, stk. 1, ikke ses at gælde her.

For så vidt angår de omhandlede 4 nordiske fonde henvises til det fra sekretariatet for ministeren for nordisk samarbejde oversendte materiale. (Ifølge dette materiale er de nordiske fonde alligevel ikke omfattet af lovforslaget).

Undervisningsministeriet:

– frie grundskoler	389
– gymnasier:	16
– studenterkurser:	4
– hf-kursus:	1
– handelsskoler:	55
– tekniske skoler:	55
– beskæftigelsesvejlederskoler:	4
– plejehjemsassistentskole:	1
– fodterapeutskole:	1
– lærerseminarier:	15
– seminarier, der uddanner ernærings- og husholdningsøkonomer:	2
– håndarbejdsseminarier:	8
– børnehave- og fritidspædagogseminarier:	23
– socialpædagogiske seminarier:	11
– sløjdhøjskolen i Esbjerg:	
– Den Grafiske Højskole	
– hospitalslaborantskoler	2

Ministeriet har her alene nævnt selvejende institutioner, der ikke på nuværende tidspunkt er omfattet af forvaltningsloven, men en række af institutionerne vil blive omfattet af forvaltningsloven ved udstedelse af bekendtgørelser fra ministeriet inden for det følgende år.

Ministeriet skal yderligere bemærke, at social- og sundhedsskolerne, bortset fra fodterapeutskolen, vil overgå til kommunal finansiering, hvis lovforslag nr. 114 om grundlæggende social- og sundhedsuddannelser inden for

bistands-, pleje- og omsorgsområdet m.v. vedtages.

Økonomiministeriet:

Ingen institutioner.

Spørgsmål nr. 11:

Ministeren bedes oplyse, hvilke betingelser der skal være opfyldt for, at de institutioner, der *eventuelt* ville kunne omfattes af loven efter § 1, stk. 2, bliver det.

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 3 (bilag 4, side 15, eksemplerne DONG og Specialarbejderskolerne).

Svar:

Den enkelte minister må afgøre, hvorvidt institutioner i henhold til § 1, stk. 2, inddrages. Der kan ikke opstilles betingelser for, hvad der skal være opfyldt. Området er meget forskelligartet, og det er kun den enkelte minister, der kan afgøre, om det vil være praktisk muligt at anvende loven under hensyn til etablering af det bureaukrati, som loven forudsætter.

Spørgsmålet om lovens eventuelle omfattelse af DONG og Specialarbejderskolerne skal derfor forelægges henholdsvis energiministeren og arbejdsministeren.

Spørgsmål nr. 13:

Udvalget anmoder om ministerens kommentar til henvendelsen af 19. marts 1990 fra Dansk Kvindesamfund vedrørende ovennævnte lovforslag (jf. bilag 11).

Svar:

Vedrørende omtalen af brev af 8. marts 1990 fra de ikkeminiesterielle repræsentanter i kvinderepræsentationsudvalget henvises til mit svar på spørgsmål 5.

For så vidt angår amter og kommuner er disse inddraget i det foreliggende lovforslag L 156 i det omfang, disse myndigheder skal udpege bestyrelsesmedlemmer.

Til ønsket om at inddrage UTB-udvalgene og arbejdsmarkedsnævnene under lovgivningen kan jeg sige, at det i bemærkningerne anføres, at når der er indvundet erfaringer med dette lovforslag, vil det eventuelt blive overvejet, hvorledes de næste skridt i udviklingen skal ta-

ges. Jeg vil have Dansk Kvindesamfunds bemærkninger i erindring.

Til spørgsmålet om fastlæggelse af procedure for opfølgning af lovens effekt vil dette ske i forbindelse med de 3-årige indberetninger fra ministerierne, jf. § 4.